

การวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วย งานส่งเสริมและป้องกันด้านสุขภาพจิต ศูนย์สุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต ปีงบประมาณ 2556

Unit Cost Analysis of Mental Health Promotion and Prevention of
Mental Health Center, Department of Mental Health, Fiscal Year 2013

โดย

นายแพทย์ทวิศักดิ์ สิริรัตนเรขา

นางสาวกรทิพย์ วิทยากาญจน์

นางจุฑารัตน์ ขวละออ

นางสาวอารี อยู่ภู

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย): การวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วย งานส่งเสริมและป้องกันด้านสุขภาพจิต ศูนย์สุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต ปีงบประมาณ 2556

ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ): Unit Cost Analysis of Mental Health Promotion and Prevention of Mental Health Center, Department of Mental Health, Fiscal Year 2013

ผู้วิจัย: ทวีศักดิ์ สิริรัตนเรขา, กรทิพย์ วิทยากาญจน์, จุฑารัตน์ ขาวละออ และอารี อยู่ภู. ศูนย์สุขภาพจิตที่ 13 กรมสุขภาพจิต

วัตถุประสงค์: เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วย งานส่งเสริมและป้องกันด้านสุขภาพจิต ศูนย์สุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ทั้งประเทศ รวม 14 ศูนย์ ในปีงบประมาณ พ.ศ.2556 (ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2555 ถึง 30 กันยายน 2556)

วิธีการวิจัย: เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เก็บข้อมูลย้อนหลังจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิที่มีอยู่แล้ว ในทัศนะของผู้ให้บริการ โดยแบ่งหน่วยต้นทุน ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ หน่วยต้นทุนงานหลัก 6 หน่วย และหน่วยต้นทุนงานสนับสนุน 6 หน่วย

ต้นทุนทางตรงทั้งหมด ประกอบด้วยต้นทุนค่าแรง ค่าวัสดุ และค่าลงทุน บันส่วนต้นทุนจากหน่วยต้นทุนงานสนับสนุนไปเป็นต้นทุนทางอ้อม ของหน่วยต้นทุนงานหลัก ตามเกณฑ์การปันส่วนต้นทุนที่เหมาะสม โดยการกระจายโดยตรง คำนวณเป็นต้นทุนรวม, ต้นทุนต่อหน่วยบริการหรือหน่วยผลผลิต และต้นทุนทั้งหมด

ผลการวิจัย: พบว่าศูนย์สุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต ทั่วประเทศ ทั้ง 14 ศูนย์ มีต้นทุนทั้งหมด 108,570,672 บาท มีค่าเฉลี่ยต่อศูนย์สุขภาพจิต เท่ากับ 7,755,048 บาท มีร้อยละของต้นทุนค่าแรง: ค่าวัสดุ: ค่าลงทุน เท่ากับ 63.05 : 33.04 : 3.90 ตามลำดับ โดยหน่วยต้นทุนงานหลัก มีร้อยละของต้นทุนค่าแรง: ค่าวัสดุ: ค่าลงทุน เท่ากับ 55.52 : 41.39 : 3.09 และหน่วยต้นทุนงานสนับสนุน มีร้อยละของต้นทุนค่าแรง: ค่าวัสดุ: ค่าลงทุน เท่ากับ 78.63 : 15.79 : 5.59

ต้นทุนรวม ของหน่วยต้นทุนงานหลัก แยกเป็นต้นทุนทางตรงทั้งหมด ร้อยละ 67.40 และต้นทุนทางอ้อมที่ได้จากการปันส่วน ร้อยละ 32.60

หน่วยต้นทุนงานหลัก ซึ่งประกอบด้วย งานสนับสนุนและพัฒนาเครือข่าย, งานกำกับดูแล ให้คำปรึกษา, งานจัดการความรู้, งานฝึกอบรมและสัมมนา, งานฐานข้อมูลและเครือข่าย และงานวิกฤตสุขภาพจิต มีต้นทุนรวมคิดเป็นร้อยละของต้นทุนทั้งหมดเท่ากับ 28.16, 13.94, 13.05, 26.38, 10.43 และ 8.03 ตามลำดับ

ต้นทุนต่อหน่วยบริการหรือหน่วยผลผลิตของ งานสนับสนุนและพัฒนาเครือข่าย เท่ากับ 32,886 บาทต่อหน่วยงาน, งานกำกับดูแล ให้คำปรึกษา 16,279 บาทต่อหน่วยงาน, งานจัดการความรู้ 282,416 บาทต่อเรื่อง, งานฝึกอบรมและสัมมนา 1,883 บาทต่อคน, งานฐานข้อมูลและเครือข่าย 134,810 บาทต่อเรื่อง และงานวิกฤตสุขภาพจิต 9,656 บาทต่อทีม

ต้นทุนของศูนย์สุขภาพจิตต่ออำเภอในพื้นที่รับผิดชอบ เท่ากับ 119,462 บาท และต้นทุนต่อหัวประชากรในพื้นที่รับผิดชอบ เท่ากับ 1.81 บาท

ข้อเสนอแนะ: การศึกษานี้สะท้อนให้เห็นถึงต้นทุนต่างๆ ของศูนย์สุขภาพจิต นับว่าเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารในการกำหนดนโยบาย และบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ในงานส่งเสริมและป้องกันด้านสุขภาพจิต โดยเฉพาะการทำแผนงบประมาณ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของบริการหรือผลผลิตที่ต้องการ และควรมีการควบคุมสัดส่วนต้นทุนค่าแรง: ค่าวัสดุ: ค่าลงทุน ที่เหมาะสม

คำสำคัญ: ต้นทุนต่อหน่วย, ศูนย์สุขภาพจิต, สุขภาพจิต, งานส่งเสริมและป้องกัน, ปีงบประมาณ 2556

